

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.1.437.2015

Lotus: 181015 - 483

Pan
Michał Grześ
Wiceprzewodniczący
Rady Miasta Poznania

Poznań, 18 października 2015 r.

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta pismem z dnia 17 września 2015 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta do rozpatrzenia interpelację Pana Przewodniczącego w sprawie konkursu na prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych, uprzejmie informuję, co następuje:

I. Ogólne informacje dotyczące utworzenia w Poznaniu ogrzewalni dla osób bezdomnych.

1. Ogrzewalnia jest niskoprogową placówką pomocy doraźnej i wspiera osoby bezdomne. Zgłaszają się do niej osoby, które z różnych powodów nie chcą skorzystać z pomocy placówek stacjonarnych. Placówka tego typu ma przede wszystkim zapewnić schronienie w sytuacji kryzysowej, a tą najczęściej jest niska temperatura powietrza w okresie zimowym. Ogrzewalnia definiowana jest jako placówka przeznaczona dla osób na co dzień żyjących w przestrzeni publicznej wymagających pomocy interwencyjnej w zakresie zapewnienia schronienia oraz ochrony zdrowia i życia. Pobyt w takiej placówce nie może nakładać na osoby zbyt wielu ograniczeń, w tym ograniczeń formalnych, takich jak skierowanie wymagane przy placówkach stacjonarnych. Ponieważ ograniczenia są zredukowane do minimum, dopuszcza się przyjmowanie do ogrzewalni osób pod wpływem alkoholu i/lub środków psychoaktywnych. Taka forma placówki, ze względu na tymczasowe przebywanie w niej osoby bezdomnej, ma swoje ograniczenia w świadczeniu usług. Osoby nietrzeźwe kierowane są do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych na ul. Podolańskiej w Poznaniu.

Ogrzewalnia stanowi rozszerzenie oferty pomocy doraźnej na terenie miasta.

2. Od 2012 r. prowadzone są działania w zakresie zorganizowania dodatkowych miejsc noclegowych dla osób bezdomnych nie korzystających z oferty działających placówek. Pracownicy miejskiego Ośrodka dla Bezdomnych Nr 1 i Stowarzyszenia Pogotowie Społeczne opracowali projekt Centrum Pomocy Osobom Bezdomnym w tym ogrzewalni (załącznik nr 1). Niestety nie udało się pozyskać dofinansowania z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich ze względu na wyczerpanie środków przeznaczonych na dotacje dla organizacji pozarządowych.

3. Temat był również omawiany 27 lutego 2013 r. podczas posiedzenia Komisji Dialogu Obywatelskiego przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych, działającej na podstawie Zarządzenia Nr 317/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie trybu powoływania i organizacji Komisji Dialogu Obywatelskiego. Opracowano wówczas stanowisko popierające uruchomienie ogrzewalni (załączniki nr 9, 11,12).

4. W kwietniu 2013 r. do Wydziału wpłynęło pismo Caritas Archidiecezji Poznańskiej wyrażające wolę utworzenia placówki i informujące o efektach prowadzonych rozmów z przedstawicielami Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych (załącznik nr 8). Z treści pisma wynikało, że lokalizacja przy ul. Śniadeckich jest korzystna z dwóch względów, tj: odrębności działki od pozostałych zabudowań oraz małej odległości od nowego dworca PKP, która pozwala na zapewnienie wsparcia osobom bezdomnym szukającym tam schronienia i posiłku. W dniu 6 maja 2013 r. przekazano do Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych pismo popierające przedsięwzięcie. Odpowiadając na wniosek utworzenia ogrzewalni zgłoszony przez 4 organizacje pozarządowe, miejski Ośrodek dla Bezdomnych i Komisję Dialogu Obywatelskiego przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych, w dniu 9.10.2013 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania miasta Poznania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w 2013 r. pt. „Zapewnienie podstawowej pomocy osobom będącym w stanie po użyciu alkoholu, poszerzonej o dostęp do wstępnej pomocy psychologicznej oraz informacji”, przeznaczając na ten cel 130 tys. zł. Ogłoszenie zostało opublikowane w BIP i umieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta. Niestety, w dniu 7 listopada 2013 r. nastąpiło unieważnienie konkursu z powodu niezłożenia oferty/ofert przez organizacje pozarządowe i inne podmioty uprawnione (załączniki nr 13 i 14).

5. Projekt utworzenia ogrzewalni/przytuliska i punktu doraźnej pomocy dla osób bezdomnych został zgłoszony przez Caritas Archidiecezji Poznańskiej do zrealizowania w ramach budżetu obywatelskiego w Poznaniu. Dzięki głosom mieszkańców (26 600 głosów) pozyskano środki finansowe na zrealizowanie projektu. Niestety, pierwsza lokalizacja w budynku przy ul. Śniadeckich w pobliżu Dworca nie zyskała akceptacji społeczności lokalnej (załącznik nr 19) i podjęto poszukiwania nowej nieruchomości.

6. Zaproponowana przez Caritas Archidiecezji Poznańskiej lokalizacja ogrzewalni przy ul. Krańcowej nie uzyskała pozytywnej opinii Rady Osiedla Warszawskie-Pomet-Maltańskie oraz Rady Osiedla Główna (załącznik nr 21). W dniu 22.09.2014 r. odbyło się spotkanie z Radą Osiedla Główna, na którym negatywnie odniesiono się do propozycji powstania na jej terenie Ogrzewalni. Na spotkaniu przedstawiono informacje o ilości osób mających korzystać z przytuliska oraz działaniach minimalizujących zagrożenia. Pomimo tych wyjaśnień Rada Osiedla podtrzymała swoje stanowisko. Natomiast przeprowadzone badania opinii mieszkańców Osiedla nie potwierdziły stanowiska Rady.

II. Kwestia współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

Informuję, że w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych odbywały się spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych i miejskich jednostek pomocy społecznej przy zachowaniu zasady jawności.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizowanie spotkań dotyczących istotnych problemów społecznych oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności, a także tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych m.in. z przedstawicieli organizacji pozarządowych, to podstawowa forma realizacji zadań publicznych przez organy samorządu we współpracy z wymienionymi w ustawie podmiotami.

Również, informowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych o postępie prac nad utworzeniem ogrzewalni wynika z zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi przyjętymi przez Radę Miasta Poznania uchwałą Nr LXXIII/1143/VI/2014 z dnia 23.09.2014 r. w sprawie Rocznego Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2015 rok.

Od 2012 roku, środowisko osób i organizacji pozarządowych działających na rzecz wychodzenia z bezdomności oczekuje uruchomienia ogrzewalni. Art. 12 ustawy o działalności pożytku publicznego stwarza organizacjom pozarządowym możliwości złożenia oferty z własnej inicjatywy. Niestety, do dnia ogłoszenia konkursu, tj. do 23.07.2015 r. nie wpłynęła żadna oferta do rozpatrzenia w ramach przepisów art. 12 ustawy.

III. Kwestia otwartego konkursu ofert na prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych.

Miasto w zakresie powierzania organizacjom pozarządowym realizacji zadania dotyczącego zapewnienia miejsc w schroniskach współpracuje od 1998 roku. W 2015 r. to zadanie realizuje sześć organizacji, siódmą jest Caritas Archidiecezji Poznańskiej.

Rozpatrując zarzut Pana Radnego w zakresie treści ogłoszenia otwartego konkursu z dnia 23 lipca 2015 r. (załącznik nr 22) stwierdzam, że nie znajduje on potwierdzenia w zasadach przyznawania dotacji i kryteriach wyboru oferty Caritas Archidiecezji Poznańskiej.

W tym celu dokonano porównania kryteriów wyboru ofert w dwóch postępowaniach dotyczących zapewnienia schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom bezdomnym w 2015 r. (ogłoszenie Nr 5/2015 z dnia 31.10.2014 r.) i utworzenia ogrzewalni (ogłoszenie Nr 42/2015 z dnia 23 lipca 2015 r.).

Należy stwierdzić, że kryteria wyboru ofert zawarte w ogłoszeniu Nr 5/2015 są spójne z kryteriami ujętymi w ogłoszeniu Nr 42/2015. Miasto w obu konkursach zobowiązało się pokryć 100 % kosztów realizacji przedsięwzięcia, gdyż jest to zadanie obowiązkowe gminy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Dlatego również wkład własny organizacji nie był wymagany.

Lp.	Kryteria szczegółowe wyboru oferty	Maksymalna liczba punktów	
		Ogłoszenie Nr 5/2015 z 31.10.2014 r.	Ogłoszenie Nr 42/2015 z 23.07.2015 r.
1.	Możliwość realizacji zadania publicznego:	25	30
1.1	Doświadczenie oferenta w realizacji zadań w obszarze: Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.	5	5
1.2.	Liczebność (w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania) i charakterystyka grupy odbiorców (jakość, szczegółowość opisu grupy docelowej), sposób rekrutacji	5	5
1.3.	Zasoby lokalowe i rzeczowe niezbędne do prawidłowego wdrożenia działań	5	10

1.4.	Kwalifikacje kadry, w tym wolontariuszy (wykształcenie i doświadczenie)	10	10
2.	Jakość wykonania zadania publicznego:	45	45
2.1.	Analiza potrzeb i stopień identyfikacji problemu	8	8
2.2.	Osiągalność i realność celów	5	5
2.3.	Przydatność i adekwatność działań oraz dostosowanie form i metod do potrzeb adresatów, spójność działań	15	15
2.4.	Dostosowanie zakresu i rodzaju działań do celów	5	5
2.5.	Dostosowanie terminów do planowanych działań - zgodność i spójność z harmonogramem	7	
2.6.	Adekwatność wskazanych rezultatów do planowanych działań oraz sposób ich mierzenia	5	7
3.	Kalkulacja kosztów:	20	15
3.1.	Zgodność budżetu z planowanymi zadaniami (czy koszty są uzasadnione?), zasadność i realność kosztów (czy koszty nie są zawyżone?)	10	10
3.2.	Sposób i poprawność kalkulacji	10	5
4.	Współpraca z Miastem w realizacji zadań publicznych:	10	10
4.1.	Rzetelność i terminowość realizacji zadań publicznych dotychczas zleconych	10	10
5.	Ogółem	100	100

Różnica 5 punktów w punktacji dotyczy kryterium 1.3. Zasoby lokalowe i rzeczowe niezbędne do prawidłowego wdrożenia działań oraz 3.2. Sposób i poprawność kalkulacji.

Z przeprowadzonego rozeznania zasobów partnerów realizujących to zadanie, co najmniej cztery organizacje prowadzące schroniska na terenie miasta miały szansę uzyskać dotację.

Informowanie przez Caritas o stanie prac nad przygotowaniem projektu w sprawie uruchomienia ogrzewalni było działaniem świadczącym o otwartości na głos środowiska organizacji pozarządowych, które jest zainteresowane funkcjonowaniem tego typu placówki w systemie wsparcia, ale nie wyraża woli prowadzenia codziennej pracy na rzecz tej grupy bezdomnych, o czym świadczą wskazane wyżej informacje.

IV. Kwestia wysokości kosztów utrzymania 1 miejsca w ogrzewalni przy ul. Krańcowej 10.

1. W ramach zleconego zadania na okres od 1 września 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. zostaną dostosowane pomieszczenia budynku przy ul. Krańcowej 10, który posiada 3 kondygnacje: suterrenę, parter oraz piętro. Ogrzewalnia będzie zlokalizowana w pomieszczeniach sutereny (225,53 m²). Prace adaptacyjne to: demontaż ościeżnic, elementów instalacji wodno-

kanalizacyjnej, elektrycznej i c.o., ścian, podłóg, posadzek, demontaż zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie nowych podkładów pod posadzki wraz z instalacjami podposadzkowymi, wykonanie nowych ścian działowych, dostosowanie elementów konstrukcyjnych budynku do potrzeb nowego układu funkcjonalnego (wykucia, przekucia; rozprowadzenie nowych instalacji wodno-kanalizacyjnej, co., elektrycznych, wykonanie tynków, posadzek cementowych wraz z izolacjami, roboty wykończeniowe – gładzie gipsowe na ścianach i sufitach, płytki ceramiczne na ścianach i posadzkach, malowanie).

2. Ogrzewalnia prowadzona przez Caritas Archidiecezji Poznańskiej będzie realizować następujące zadania:

- łaznia – umożliwienie skorzystania z zabiegów higienicznych, przede wszystkim kąpieli i zabiegów dezynfekujących, wraz z wymianą odzieży;
- doraźne wsparcie przedmedyczne – pomoc zapewniająca możliwość zmiany opatrunku, opatrzenie ran, podanie leków, np. przeciwgorączkowych, wezwanie pomocy medycznej;
- praca socjalna – pomoc w readaptacji społecznej, rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności za swoje życie, a także zasobów tkwiących w środowisku społecznym;
- pomoc terapeutyczna - rozumiana jako sposób osiągania przez osoby trwałych zmian w zachowaniu, przyczyniająca się do ponownego poczucia sprawstwa do dokonania zmiany w życiu itd.;
- wydawanie posiłku regeneracyjnego - produkty gotowe, w tym np. zupa, chleb, bułka, gorący napój.

Ogrzewalnia będzie mogła przyjąć jednorazowo maksymalnie 40 osób.

W ramach umowy pierwsze osoby bezdomne Ogrzewalnia przyjmie w listopadzie 2015 roku. Czynna będzie codziennie minimum 12 godzin, w godzinach wieczornych i nocnych od 19.00 do 7.00.

3. Zgodnie z Zarządzeniem nr 574/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 25.08.2015 r., na realizację przedmiotowego zadania publicznego w roku 2015 przeznaczono środki w wysokości 538 200,00 zł, w tym na adaptację pomieszczeń – 376 741,00 zł.

W związku z powyższym należy wyodrębnić następujące główne kategorie budżetu przedsięwzięcia:

lp.	rodzaj kosztów	koszt całkowity w zł	średnia
1.	adaptacja pomieszczeń (225,53 m ²)	376 741,00	1 m ² = 1 670 zł
2.	wyposażenie pomieszczeń w meble i sprzęty (łódówka, pojemniki na odpady, regały, krzesła stoły, szafy na dokumenty itd. oraz router, centrala telefony i aparaty, kamery (10), rejestrator obrazu kamer, 2 laptopy, drukarka, czajniki, karcher, odkurzacz, alkomat)	36 764,00	nie dotyczy, zakupy jednorazowe
3.	koszty obsługi księgowej, materiały biurowe, paliwo opłaty administracyjne, utworzenie strony internetowej	4 900,00	2,00 zł na 1 miejsce dziennie (61 dni)
4.	środki czystości i akcesoria do utrzymania czystości w tym worki do utylizacji odpadów medycznych	2 900,00	1,18 zł na 1 miejsce dziennie (61 dni)
5.	posiłki dla beneficjentów oraz naczynia jednorazowe (talerz głęboki, talerzyk, sztućce)	9 320 zł w tym 2000 zł na naczynia	3,82 zł na 1 miejsce (61 dni)
6.	opłaty za media i wywóz odpadów (w tym energia elektryczna, woda, ścieki, gaz, telefon, itd.)	35 600,00	8 900 miesięcznie (4 miesiące) - na 1 miejsce dziennie 7,17 zł
7.	środki higieniczne w tym mydło, szampon, papier toaletowy, zestawy fryzjerskie, maty antypoślizgowe do kabin prysznicowych	5 000,00	2,05 zł na 1 miejsce przez 61 dni
8.	materiały do pomocy przedmedycznej (materiały opatrunkowe, podstawowe leki, maści, środki odkażające, rękawiczki itd.)	5 000,00	2,05 zł na 1 miejsce przez 61 dni
9.	wynagrodzenia kierownika przez 2 miesiące do 31.10.2015 r.	8720,00	czas adaptacji pomieszczeń i organizacji placówki
10.	wynagrodzenie kierownika od 1 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.	8720,00	3,57 zł na 1 miejsce przez 61 dni
11.	wynagrodzenie 4 opiekunów przez 2 miesiące	31 600,00 (miesięcznie 1 opiekun 3950 zł)	12,9 zł na 1 miejsce przez 61 dni
12.	terapeuta (64 godziny)	4 160,00	1,7 zł na 1 miejsce przez 61 dni.
13.	pielęgniarka/ratownik medyczny (135 godzin)	8 775,00	3,59 zł na 1 miejsce przez 61 dni
x	Ogółem wysokość dotacji (powierzenie)	538 200,00	X

4. Koszt utrzymania 1 miejsca w Ogrzewalni po zakończeniu prac adaptacyjnych i wyposażeniu placówki.

Z ogólnej kwoty dotacji 538 200,00 zł należy odjąć koszty prac adaptacyjnych wynoszące 376 741,00 zł. Z pozostałej kwoty 161 459,00 zł należy odjąć również: wyposażenie pomieszczeń - 36 764,00 zł, wynagrodzenie kierownika za 2 miesiące (wrzesień i październik 2015 r.) – 8 720,00 zł oraz opłaty za media 17 800 zł. Na działalność Ogrzewalni w listopadzie i grudniu 2015 r.

przeznaczona zostanie pozostała kwota około 98 715,00 zł, co daje stawkę dzienną na 1 miejsce (40 miejsc: 61dni) w wysokości około 40,00 zł.

W kwocie dziennej stawki utrzymania 1 miejsca planuje się ująć:

- wynagrodzenia kierownika, opiekunów, terapeuty, ratownika medycznego - 21, 7 zł,
- zapewnienie posiłku - 3,8 zł,
- środki higieniczne – 2,0 zł,
- środki utrzymania czystości w placówce - 1,2 zł,
- materiały do pomocy przedmedycznej – 2,00 zł,
- obsługa księgowa i materiały biurowe - 2,00 zł,
- opłaty za media - 7,2 zł.

Ogrzewalnia ponosić będzie zwiększone koszty dotyczące obsługi zadania w zakresie pomocy przedmedycznej, utrzymania higieny i czystości w placówce, zapewnienia posiłków oraz zatrudnienia stosownie do liczby osób bezdomnych i stanu zdrowia fizycznego i psychicznego. Koszty utrzymania Ogrzewalni w 2016 r., która może prowadzić działalność całoroczną, nie powinny przewyższać kwoty 590 300,00 zł, tj. na 1 miejsce przez 365 dni o stawce dziennej w wysokości 36,36 zł.

Jednakże, na dzień dzisiejszy trwają prace nad ustaleniem ostatecznego zakresu czasowego realizacji zadania w 2016 r. Ograniczenie czasu funkcjonowania ogrzewalni w ciągu roku zmniejszy wydatki przeznaczone na ten cel.

Odnosząc się do wypowiedzi Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, wyjaśniam, że Dyrektor zapytany na sesji Rady Miasta o koszt przebywania jednej osoby w ogrzewalni podał kwotę 10 zł w oparciu o własną koncepcję i wizję na podstawie oglądanych ogrzewalni, które ograniczały się tylko do udostępnienia na czas mrozów ogrzewanego pomieszczenia z wstawionymi ławkami parkowymi, dostępem do zimnej wody i sanitariatów. Kwota 10 zł, była zdaniem Dyrektora MOPR, wystarczająca przy uwzględnieniu zakresu usług. Jednakże Dyrektor MOPR nie brał udziału w przygotowaniu koncepcji standardu ogrzewalni, nie mógł więc znać zakresu zlecanego zadania.

5. Raport z badania osób bezdomnych przeprowadzony w Poznaniu w dniach 21/22 stycznia 2015 r. wskazał, że w miejscach niemieszkalnych, pustostanach, domkach, altanach działkowych i innych przebywa 314 osób bezdomnych, w tym 64 kobiety. Prowadzenie działalności ogrzewalni/przyluliska przez 12 miesięcy w roku zwiększy szansę tych osób na zmianę sytuacji poprzez zamieszkanie w schronisku, mieszkaniu chronionym lub powrót do rodziny. Natomiast oferta usług przedmedycznych przeciwdziałać będzie zagrożeniu zdrowia i życia osób bezdomnych, którzy nie chcą dostosować swojego zachowania do zasad pobytu w schroniskach. Konkurs na realizację zadań na rzecz bezdomnych w 2016 r. planowany jest do ogłoszenia po 15 listopada 2015 r.

W załączeniu przekazuję dokumentację dotyczącą zorganizowania w Poznaniu ogrzewalni dla osób bezdomnych.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA POZNANIA
Jędrzej Solarski

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta Poznania